

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

DEVANT LA LLEY.

—Dèu lo guard! Vosté es l' advocat?

—Sí senyora, per servirla.

—Bueno, pues jo venia... Veurá, una servidora 's diu Manela, y gracias á Dèu ja pot informarse allí ahont vulgui, que ningú pot dir de mí la més petita cosa. Donchs bueno, jo vinch per una mala llengua de vehina, porque vosté me la fassa dur á la galera, encare que m' haja d' empenyar fins l' últim drap que porto á sobre. Si senyor, estich que trech foch pels caixals, y sino qu' es una mala comparansa, ja 'm vol-dria reventar aquí mateix, si jo no la veig tancada per tota la vida. Si senyor, sí, encare que m' hagués de anar a trobá l' govern de Madrid, no vull que se 'n riga. ¡Ay senyor! Aixó es trist, que una 's tinga de valdre sola. ¡Ay si jo tingüès unes calsas, no se 'n riuria la descarada! Pero per aixó no se 'n riurá. La llei es llei gno es veritat? Vosté qu' es de justicia 'm fará de pare. Ja cal que la apreti; per diners no estiga. Si s' ha de untar ab algú, que ja sabém, que cosa es aixó, demani, que allí ahont no arribi la Manela, hi arribarà algú altri, que may faltan personas de bé en aquest mon, y gracias á Dèu sense dar alas á las malas llenguas, jo tinch bon costat. Encare no hi dit res per aixó: de primer hi volgut vernirlo á trobar á vosté per que 'm donga un camí.

—Senyora, si no s' explica...

—Té rahò; parlant las personas s' entenen. Ja veurá, jo estich rellogada á casa d' aquesta mala sort, que valdria més que no mantingués aquell gandulot! que l' hi dona uns farts de llenyal y que la justicia l' hi hauria de posar la mà á sobre, porque ja ha estat més vegadas á la presò, que cabells no tinch al cap, y que aixó jo l' hi puch aproba perque jo hi anava ab ella á portarli pacatillas: pues si, una servidora es planxadora, porque mal m' está l' dirho, tinch bons cinch dits á cada ma per guanyarme la vida honradament, y no vull fer com més de quatre que.... bé, ja 'm pot entendre. Pues, com ja l' hi he dit, jo treballó fora á casa, y una dona sola, pobreta, s' ha de valdre de tota classe de colomias per anar marxant, y naturalment un pis per mi era massa, y quan vā morir la mare que al cel siga, vaig pensar de buscarme una casa per viure com rellogada: d' aixó fā uns sis mesos. Veurá; eram per tots Sants que vā morir la mare. ¡Ay pobreta! Si ella no faltés no 'm veuria com are 'm veig; pero era vella y, un hom ja s' ho temia. Veurá, jo tinch trenta cinc anys, donchs fassi l' compte. Jo per ella no 'm vaig voler casar, y que fora ben casada! hauria pogut estar com una reina; pero qué vol ferhi! Per no deixar la mare, vaig dir al que 'm pretenia, que no podia ser y velhiaqui, y naturalment, sola y desamparada, la gent aviat murmurà; pero la taca no hi sigui, la pols bufant se 'n vā. No obstant, tinguin ó no tinguin rahò, sempre hi ha malas llenguas que ofesen, y vaig dir ca, ca. Jo coneixia á la Quima, aquesta mala sort de qui parlavam, aixís no l' hagués vista mai; y velhiaqui que tant ne vuy tant te 'n dare, 'ns vam entendre y 'm vā llogar un quartet á casa sèva, á la part del detrás, xich com un cop de puny, per quatre pesetas cada mes, sense la vida, porque no m' agrada está á la deria de ningú; sempre he volgut menjá lo que m' ha donat la gana: si tinch un pollastre 'm menjó un pollastre ó sino una arenada, y aixís, jo quan torno de la botiga que planxo, qu' es al carrer de la Flò del Lliri, passo per santa Catarina y compro qualsevol coseta, pel vespre, com que de bon demati ja hi he Anat y ja hi deixat l' olla al foch ab la carn, 'm faig una mica d' escudella, la carn d' olla y pari de contar. Al vespre un xich de bacallà ab patatas, en fin la pobresa y encare Dèu n' hi do, sempre 'n tingüès. Pues bueno, aixís una es més independent, de modo que may en los sis mesos qu' estich á casa sèva l' hi haguda de menester per una punta d' agulla: en cambi vaig notar que 'm prenia l' carbò; després á cad punt, Manela, que té aixó, Manela que té alló altre, pero jo prenia paciencia, per no arribar al punt á qu' hem arribat are. Pero ja veurá, bo, bo, vol dir bobo, y francament, de las cosas entre poch y massa. L' altre dia aquest fulano que manté, qu' es un trastot, no 's trobava gaire bé, y com ella no es bona més que per enrahonar tot lo dia pèl vehinat y rebre bastonadas d' ell, no vā saber ferli una mica de caldo. T' arribó jo á casa, y com qu' una, gracias á Dèu, té bon cor, l' hi vaig arreglar una tasseta de caldo, y jamigo!

vá ser com posar oli en un llum, y... potsé l' mol

—No, no senyora, jo vaig escribint una altra cosa y...

—Pero no m' escolta.

—Sí, dona, sí, digui...

—Pues l' endemà 'n vol de morros y malas caras? Jo vaig preguntarli que tenia y 'm vā dir que l' seu l' hi havia pegat perque diu que no es bona per res y que jo que no hi tenia cap obligació vaig fer més per ell que no ella que era la seva promesa.—Veurás noya, jo ho vaig ferho ab fi de bē...

Aixó vā passar, ells ván tornar amichs; pero jo vaig reparar que l' meu caldo cada dia era més flach y aixó provenia de que la senyora me 'n treya la flò per darla al seu perque no l' hi diguès gandula. Jo soch molt prudent, un altre al meu puesto n' hi hauria dit á la alsada de un campanar; pero jo no més l' hi vaig dir que no ho fés més.—L' qué? 'm vā dir plantant-me cara.—No pèndrem lo caldo.—Ay la llaminera! Que 't pensas que soch com tú?—Qué vols dir?—Que 't fás tants requisits y valdria més que fessis 's mis-sas per ta mare.—Ja véu, senyor daixonsas, quin ciri trençat! Vés que tenen que veure las missas ab lo caldo. Jo l' hi vaig dir que 's cuidés d' ella, que valdria més que no fés enrahonar á la gent; ja véu que aixó no es faltar á ningú, pues no l' hi vaig dir un mot de més, l' hi juro per aquet sol que m' ilumina, y l' fill meu 'n vol veure de llengua desencadenada? M' vā dir tot lo que l' hi vā venir á la boca, fins me vā dir, mala.... Per aixó vinch, perque la tanquin, pues m' han assegurat que per aixó la poden dur á la galera.—Oh y després 'm vā treure de casa sense tornarme 'l lloguè dels tres dias que faltavan per acabá l' mes.—Ja ho sap, vull que l' hi fassin tornar aquests dias, y que l' agafin: 'sent?

—Y qué més l' hi vā fer?

—Ay ay, encare no es prou?

—No, senyora.

—Y no la fará tancar á la galera?

—No hi ha motiu, per aixo...

—Con que no hi ha motiu? Vamos, ja entenç la en-sarronada, á vosté l' han comprat. Pero no s' n' riurá ni ella ni vosté. Ja 's recordarán de qui es la Manela.

—Tingui cuidado com parla...

—Si, bé: ja ho sabia, tots son uns dallonsas y gent de justicia, més tonto es qui s' hi embolica.—Pasibòbè.

J. DERN.

PER UN TUMOR.

—Pero senyora Agustina, lo meu metje es tant jove que no gosaré.

—Ja veurá Matilde, es un mal que no pot jugarhi, al últim també hi haurá de caure á las mans de un ó altre y com més aviat s' hi decidexi millor. Al cap de

vall, los metges son com uns confessors, no se'ls deu amagar res; així s'assishó operar y s'úrtin de una vegada.

—Mes no ho coneix vosté mateixa, com que lo maleït tumor m' ha anat a sortir tot justament al bell mitj....

—Si senyora, tot lo que vulgui, ho veig; pero filla es així, no hi ha més. Unicament veig una idea, ja que vosté diu que's moriria de vergonya devant de un metge com lo seu; y es, que se'n podria anar a trobar al doctor Arban, qu' es desde molts anys lo nostre, home que al detràs de la ciència ha tombat ja los xexanta y sobre tot, té la fama de que en quant a operacions, es de lo millor que corre.

—Ah! no sab lo favor que 'm fá, ja may podré parlarli.

—Fugi, Matilde, no hi ha de que; lo que pot fer es anarhi desseguida.

—Al moment, perque vamos, aixó es un torment continuo.

—Es lo millor que pot fer.

—Bueno, donchs mil gràcias, pasiho bè.

—Que li vaja bè, Matilde.

Un quart després, un cotxe parava frente la casa n.º 4, del Boulevard dels Capuchins, y la senyora Matilde saltantne, preguntava a la portera, per la habitació del doctor Arban.

—Al quart pis, responia aquella.

—Gràcias.

Ab penas y treballs, puig lo tumor, ja havia arribat a sa major madures, la Matilde va arribar al quart pis.

Lo primer que aparagué a sa vista, va ser un porta negra, en la qual hi havia un placa de llautó ab la inscripció següent:

«Se opera todos los días
entrat sin llamar.»

Ja no li cabè dupte; aquella era la porta de'l cirují. Després de reposar un instant, per tornar lo respir, va empenye la porta, y 's va trobar dintre un recibidor arreglat com los que ordinariament tenen los metges.

Un subjecte de cabells ja blançs, afeitat de cara, se va presentar devant d' ella.

—Qu' es lo que desitja? va preguntarli.

—Venia per ferme operar, per....

—Al instant, justament v' en una ocasió en que no hi tinch cap client, de lo que me'n alegro perque no s'haurá de mortificar. Sab ja los preus?

—Ah no senyó, no tinch intenció de regatejar; fassi tot lo que 's necessiti, y com més aviat estarém illestos millor.

—Llavors, miri, fassi 'l favor de passar a aquet saló y prengui la posició més cómoda que li aparegui.

La senyora Matilde no 's va fer pregat gayre, estava decidida a jugar lo tot pèl tot, perque aquell sufrir no 's podia aguantar més; així es que al ser dintre, vencent l' últim obstacle, que es lo pudor, en la dona, ruborisantse, va agafarse lo vestit por l' extrem y de mitj cos en avall va quedar com nostra mare Eva.

Ay, ay, va pensar l' operador quina posició tant estranya.

Pero al fi, no havia dit ella que no li agradava regatejar (que se li importava a n'ell la posició, qu' ella prengués?)

Fetas aquestes observacions interiormet, al cap de un rato va exclamar:

—Estigu ben queta no 's bellugui mica; vaig a comensar.

Van passar uns quants segons, y 'l vell tornant a parlar va dir:

—Llestos.

La senyora Matilde va abaixar la roba precipitadament y va exclamar.

—Cóm ha estat aixó que no m' hagi sentit res. M' ha operat sens tocarme? Ay ay, y vosté creu, que la operació haurá quedat bè?

—En quant aixó no 'n dupti. Ja veurá aguardi... miri, aquí té el clixé, vejis vosté mateixa.—Vá dir l' operado presentantli una placa de vidre, sobre la qual se destacaba una figura. Lo parescut era extraordinari.

—Y ara? va balbucejá ella tota espantada—lo meu clixé? que no es lo metje donchs vostè?

—Ah! Un servidó, no senyora, jo soch fotògrafo. Lo doctor s' està a la porta del fronte.

Per la T.

A. SOLÀ Y VIDAL.

(*Monde Plaisant.*)

UN DITXO.

Era un jorn que en lo jardí
Ab tú, Leonor, jo m' estava,
Jo 't mirava a tú, tú a mí
Y mirante te arreglava
Un pomet de jessamí.

Te 'l vaig dar, y tú 'l prengueres
De mas mans ab gelosía;
Una rosa desprenqueres
De un roser de Alexandria
Y donantmela 'm digueres:

—Prenla sens titubejar
Puig dàrtela me afalaga,
Lo ditxo 'm vas recordar
Que amor ab amor se paga
Y la rosa 't vaig donar.

Mes nena, jo recordo ara
Que aquej jorn en lo jardí
Vaig ferter un petò... a la cara
Y tú no me 'l vas fè a mí
No sè perquè cosa rara!

Y així 'l ditxo pronunciat
Al donarme aquella flò
Leonor es falsat
Pues perque siga vritat...
Ja ho sabs... me déus un petò.

XIUS.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Primavera, hermosa estació de las flors y de las papillonas, sembla que aquest any será per la nostra ciutat la estació de las armonias!

Per una competencia inexplicable han brotat tres companyias líricas dient: A veure qui gasta més, a veure qui té més rumbo, a veure qui té més trassa en escuchar las butxacas dels barcelonins.

Y dugas d' elles ja las tenen en dansa, mentres la tercera espera comensar lo próxim displate.

... A pesar de tot, hem de confessar una cosa: lo Liceo es coix per naturalesa, y a l' inauguració ab l' Ebreu no tot vá ser música armónica. La tempestat vá xiular desde las alturas, y algun artista com lo Patierno (Pa tou en català) va quedar fet una sopa.

No hi ha remey: un conjunt acabat estém privats de veure'l en aquella casa.

Afortunadament dintre de poch en Sarasate sabrá maravillar a tothom ab lo seu violí mágich; y después del artista espanyol s' anuncia l' aparició del gran tenor Massini, que jo m' alegrare de que siga tant gran com diuhen.

... Més bon acert demostra l' empresa del Principal: Aquesta pèl moment nos ha presentat tres artistas, tots tres sublims en l' interpretació del Roberto. La Cepeda que no ha decaigut gens desde l' última vegada que va passar per Barcelona; l' Stagno qu' es sempre 'l tenor de gran potència y d' exquisit sentiment y 'l Uetam que està en lo plé de las sevases facultats y del seu talent. ¡Quina vèu tan poderosa! ¡Quina emissió tant correcta! ¡Quin frasseig tant deliciós! Uetam es avuy lo primer baix d' Europa, qu' es com si diguessim lo baix mès alt.

Lo públich va desbordarse al sentir aquest terceto tant escullit. Molts anys feya que no havia tingut la ditta de admirarlo y aplaudirlo.

Una cosa hem de consignar y es que 'ls coros y l' orquestra no van estar a tanta altura, efecte de la precipitació ab que va tenir que procedir. Pero no 'n fassen cas. Ja veurán com aixó s' arregla ab més facilitat que las coses d' Espanya. Calculin que maneja la batuta en Joanet Goula, y es un alet que si s' ho proposa, fará que 'ls instruments toquin per si mateixos, sense músics.

Per tot aixó mereix l' empresa del Principal un aplauso entusiasta, y 'l decidit favor del públich.

... La Sala Beethoven s' inaugurarà a últims d' aquesta setmana.—Se tracta de un nou teatro en lo qual la direcció d' en Soler y Rovirosa en la part d' adornos diuhen que hi ha fet maravillas.

Ho aniré a veure y 'ls ne faré dos quartos, y si son necesaris quatre, quatre y tot.

... A Romea s' ha posat lo Gran Galeto ab assistència del Sr. Echegaray. La representació va ser per l' ilustre poeta un gran triunfo, rematat ab una gran ovació, que va prolongar fins davant de la fonda de las Quatre Nacions, ahont se 'l va obsequiar ab una serenata.

Ab aixó haurá conegut Echegaray que a Catalunya som partidaris de la protecció a la producció espanyola.

N. N. N.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Fá pochs días que s' han publicat cartas íntimas del escriptor francés Próspero Merimée.

Merimée era escéptic y fill de una familia escéptica com ell, tant, que ni siquiera va fer batejarlo.

D' aquesta falta de batisme parlavan davant d' ell unes senyoras de l' aristocracia.

Vaja, que aixó no pot anar, va dirli la més guapa de totes. Vos havéu de fer batejar y menjaré confits.

—No hi tinch cap inconvenient, va respondre Marième, sempre que vos volguéu servirme de padrina.

—Ab molt gust.

—Pero entenémnos: m' héu de sostenir en los vostres brassos.

Confessava's lo poeta dramàtic Voissenon ab l' epigramàtic y xistós abat La Neuville, lo qual l' exhortava dientli:

—Si continéu escribint óperas còmicas, lo més probable es que caiguéu a l' infern, y encare no es aixó lo pitjor sino que...

—Qué més? va preguntar lo poeta. ¿Qué pot haverhi pitjor que anar al infern?

—Res, que si escribiu óperas còmicas, vos exposéu a que 'us xiulin.

Una frasse de Villeroy:
«Mentre los ministres están en lo favor, hi ha que aguantarlos l' orinal.»
«Pero així que cauen, los hi vuydieu a la cara.»

L' IVERN.

He notat moltes vegadas y en distintas ocasions, que hi han hagut discussions y per cert acaloradas, sobre si es millor l' istiu ó si l' ivern es millor, y ab més o menys rahó cada hú la sèva hi diu.

Y com discutir m' agrada, del argument fent exàmen vaig a dar lo meu dictamen; també hi vull dar cullarada.

Al istiu hi han mil diabluras; cólics, cólera y fins febre; al ivern ja 'ns vaga 'i sobre que no hi ha aquestas malurias.

Al istiu 'nem pèl carrer, si tenim de correr gaire y s' enserta a fer poch aire, suhém com un carreter. Pels dinars j'ay quin desvaril ab tot més hem de gastar, tant sols ab renta y planxa ja se 'ns ne vā mitjà salari.

Si a la nit volém escriure é invocar las tendras mussas, las picadas de las pussas ni un moment nos deixan viure. Y no dich res sent casat;

¡Vàlgam Déu y quina gresca! 's passa una nit bèn fresca ab tot y queda asfixiat.

Al ivern ja es a tra cosa; ni lo sol nos dona pena, ni portém sopa a la esquina, ni res de roba 'ns fà nosa;

es un estat molt millor; si lo fred desperta ab pressa sorísim, aném ben depressa y entrém molt prompte en calor;

ó sino 's vā decidit cap a algun ball de criadas y ab dos polcas ben saltadas ja 'ns escalfém tot seguit.

Al ivern res nos fatiga, sempre aném ab lo cap viu; y ab la galvana, a l' istiu las camas sempre 'ns fan figa.

Sent promés, en temps de fred, tot fent xiu xiu, com qui resa, al costat de la promesa s' està com un turronet.

Al ivern embolicat ab lo carrik ó la capa, ab dissimulo se 'ns tapa si duhem un xaqué tronat.

Si de nits ab interès, doném cita a alguna mossa, fins als ulls un hom s' embossa y ningú 'ns coneix per res.

Durant los cinch ó sis mesos, si a passeig ó al carrer 's surt, com que l' dia es molt més curt no 'ns veuen tant los inglesos.

De ventajes n' hi ha una llista; no 's té al ivern tanta son, hi han balls de màscara, ahont s' hi pot fèr alguna conquista.

Com fà fresca, cada dia se fan llargues caminades y ahorrém moltes vegadas los sis quartos del tranvia.

Crech que ab rahó he presentat arguments de gran valia, y que ab la mèva teoria veurá tothom la vritat.

Deixém l' istiu qu' es l' infern, formém tots una bandera, y ab un crit de marmanyera diuguém fort: Visca l' ivern!

BALDOMERO ESCUDÉ VILA.

ESQUELLOTS.

La qüestió del enllàs ha sigut la qüestió de la setmana.

Are no 's figurin que 's tracti de cap enllàs matrimonial, sino del enllàs de dos ferro-carrils.

Un matrimoni de conveniència, que s' proposa establir-se al mitj del carrer d'Aragó y de Marina, tallant en dos casi tots los carrers del Ensanche.

Barcelona en pés está contra aquesta solució.

**

Un ciutadà:

— Demano la paraula.

— Per quin motiu?

— Vosté ha dit que Barcelona en pés está contra aquesta solució, y jo 'n soch partidari.

Al dir això ab molt calor, mou desmesuradament los brassos y l' hi cau una cartera.

— Arreplegui aquesta cartera.

— Gracias. No calia sino que l' hagués perduda! La duch plena d' accions de Fransa y Martorell que ab això del enllàs farán una gran puja.

*

En Rius y Taulet vá anar á visitar á la comissió de inginyers que vá venir á estudiar l' assumpto.

En lo discurs que vá pronunciar s' hi troba una frase oportuna:

«Desde l' any 1841, vá dir, tots los Ajuntaments de Barcelona havian bregat per treure las murallas qu' enrotllaven aquesta ciutat, y si á l' any 1854 tinguerem la fortuna de tréurelas al crit de llibertat, ¿perquè á l' any 1881 vol tancarse á la hermosa Barcelona dintre de una muralla de ferro?

*

Molts se preguntan:

— ¿Qué fará la comissió dels inginyers?

Aquí vè l' ocasió de desplegar l' ingenio.

Si considerém que formava part de aquesta comissió lo Sr. Echegaray, hém de creure que no hi haurà dificultat que no s' venci.

Lo Sr. Echegaray está acostumat á desarrollar accions molt més complicadas sobre l' escenari.

Pero ay! que regularment los dramas del Echegaray acaban ab una catàstrofe.

Déu fassa que la víctima d' aquesta catàstrofe no siga l' Ensanche de Barcelona.

*

L' idea millor que ha sortit fins are, es la que ha exposat l' empresa del ferro-carril de Sant Joan de las Abadesses.

La part antipática del enllàs, després de tot, no es sols la circumstancia de que atravessi la capital, sino la de que se sacrifici una ciutat als interessos de una empresa.

Si l' enllàs se realisa pèl carrer de Aragó, un cop s' hajen sentat los rails, y s' registri una desgracia cada dia, tothom cridarà; y si s' tracta de desfer aquest disbarat, costarà una pila de mils duros d' indemniscació.

Y vels' hi aquí, que Barcelona després de ser molt tonta, pagará l' heure.

*

Hi ha mès encara.

Ab lo mateix dret que l' empresa de Tarragona y Fransa, vindrán altres empreses y demanarán l' enllàs per diferents carrers; y vels'hi aquí que l' Ensanche serà com un engrahellat de ferro-carrils.

Pero supósinse que l' govern diga: «que passi tot-hom pèl carrer d' Aragó.»

Llavors l' empresa de Tarragona y Fransa, propietaria de la linea d' enllàs, dicta las lleys á totas las demés empreses, y ab diners ó ab dinades realisa l' gran negoci, en detriment del bon servei públic y de la baratura dels transports.

De totes maneres l' hi surten los comptes.

*

Preneu peu d' aquestas consideracions la empresa de San Joan diu:

Que no s' fassa la concessió del enllàs á cap empresa particular: que se adjudiqui á Barcelona: que l' Ajuntament construeixi la línia de la manera més convenient, y que totes las empreses que vulgan servir-se'n, se regeixin per unes tarifas iguals, donantse la ganancia al municipi de Barcelona.

La solució es acertada.

Veyám perquè:

*

En primer lloch es molt just que Barcelona que sufreix los perjudicis, se compensi gosant los beneficis corresponents.

Selon: si l' enllàs dona mals resultats, podrá fersse la modificació més oportuna, sense indemnizar á ningú.

Tercer: lo comers y l' tràfec no quedarán perjudicats ab tarifas caprichosas com las que podria establir una empresa particular, sino que totes las empreses passaran pèl mateix adressador.

Ja veuen com després de tot aquesta es la solució justa del problema.

*

Si tingües temps y espay los parlaría detingudament de la biblioteca *Artes y Letras* que ha comensat à publicar la casa editorial Verdaguer y Domenech.

Com á perfecció no s' ha fet may res igual á Espanya.

Com á baratura, dintre de la perfecció, no coneix res igual ni á Espanya ni al extranger.

Per dos pessetas setmanals se repartirán dos tomos y dos fotografiats cada mes, de manera que al cap de l' any lo suscriptor tindrà per 96 pessetas 24 tomos y un album de 24 lámínes.

Los tomos riquíssimamente enquadernats, plens de una ilustració esmerada tenen de 350 á 450 planas, y son originals dels principals autors, fins are n' han sortit tres y hém quedat sorpresos davant de tanta elegància, bon gust y perfecció.

Comprenden las *Tragedias de Shakespeare*, traducció de Menéndez Pelayo, *Fortuny*, original de Joseph Ixart y *Cuentos de Andersen* traduïts per J. Roca y Roca. Lo primer té ilustracions dels principals artistas alemanys; lo segon heliografías de n' Goupil, y preciosos grabats reproducció dels principals quadros de n' Fortuny; y l' tercer dibujos del Apeles Mestres, en los quals lo popular dibuixant ha donat una mostra brillant del seu talent.

Los foto-grabats son reproduccions de quadros notables dels més celebrats artistas contemporans. Gerome, Boulangier, Neuville etc. etc.

L' industria editorial barcelonina, ha donat un gran pas ab la publicació de la biblioteca *Artes y Letras*.

Si desitjan més detalls, passin per la llibreria de n' Lopez y veurán la mostra.

Lo Sr. Fontrodona ha citat á la *Vanguardia*.

Ha arribat á missas ditas
puig ja no es lo qu' era nn dia;
pero jay senyor! qui 'u diria
que fós un home de citas!

Cassat al vol, en l' *Ateneo Barcelonés*, ahont s' ha obert una exposició de la qual nos ocuparem un' altre dia:

Una senyora parada davant de un quadro, exclama:
— Aquest quadro té massa color.
Lo pintor l' escolta y diu:

— Aquestas senyoras son terribles! Ls hi sab gréu que un quadro tinga massa color: tot lo voldrian per la seva cara.

Definició que trech de un periódich francés:

— Qu' es opereta?
— Opereta es lo patuá de la música.

QUENTOS.

En una casa de banys hi entra una dona grossa com una bota de set cargas.

Un fulano que la véu entrar diu á un altre:

— No sé entendre com s' ho fará per pendre un bany: una dona aixis no hi cab dintre de una banyera.

Resposta del altre:

— Si no cab dintre de una banyera, pendrá l' bany en dugas.

A casa de una marquesa tots los dilluns hi ha recepció, á la qual hi acuden un gran número de famílies poderoses, parantse á la porta molts carruatges.

Un pobre aprofita aquesta reunió de gent, per anar á demanar caritat y exclama presentant la mà:

— Jo també rebo 'ls dilluns: una caritat per mor'de Déu.

En una societat de beneficencia se dóna compte de una sollicitud demanant socorro, en la qual s' hi llegia 'l següent informe:

«Es filla única de un pare que vá morir sense fills y cuya dels seus germans.»

Lo president exclama:

— ¡Qué volen que 'ls diga! 'M sembla que en tot això hi ha una exageració evident.

Un galant diu á la seva xicoteta.

— No tinc cap necessitat d' estimarte.

La xicoteta al galant:

— Ay, ay, ¿perquè?

— Perque tú mateix dius que m' estimas per dos.

En la catedral de una ciutat del Mitj-dia de Fransa, notable per las seves bellesas artísticas y visitada per un gran número de forasters, s' hi venera l' imatge de Sant Judas, patró dels viatjants.

Quan un foraster recorra l' temple, al arribar á la altar de Sant Judas, l' escolà que l' hi serveix de cicerone l' invita á ajenollarse y á resar pèl sant. Mentre tant encen un parell de ciris.

Després de l' oració, l' hi demana cinquanta céntims.

Lo foraster se queda tot estranyat, y ell l' hi diu:

— Com que durant la seva oració s' ha gastat cera, aquests cinquanta céntims son per ar comprir ciris.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Per treure d' eixa tres-quatre
tant quinta com are hi ha
lo primer prima-segona
es per mi la llibertat.
Pues aixís com are á Fransa
no 'ls aculliran pas,
á la forsa ó bé per ganas
lo meu tot traspassarán.

VILA DE L' OS.

II.

Mon dos-hu té un dineral
tant en or com en papès,
y hé tot que queda dos-tres
si malgasto sols un ral.

ENDEVINALLA.

Tinch llansa sens ser guerrero,
tinch caixa sens ser fuster,
tinch molla sens ser paraguas,
tinch rodas sens ser corder.

UNA NOVA MACA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
1 2 3 4 5 6.—Lo que molts voldrian ser.
6 2 3 4 5.—Lo que tohom voldria tenir.
5 6 1.—Tres lletras consonants

JUTJE DE PAU.

TRENCA-CLOSCAS.

Y Ca! Poca fè

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títol de una pessa catalana.

METE Y SAGA.

CONVERSA.

Ola, Sr. Anton ¿que vè de sopar?
— ¡Qué diu home! Si jo no sopo!
— ¿Y donchs?
— Quan vinch de passejar, al llit á reposar.
— ¿Y ahont ha passejat?
— Al... Tots dos ho hem dit.

UN MERITORI Y C.

ROMBO.

• . .
• . .
• . .
• . .
• . .
• . .
• . .

Primera ratlla horisontal y vertical: lo qui no las té totas; 2.ª part dels cós humà; 3.ª busquin per Amèrica; 4.ª bona qualitat per anar á las Còrts; 5.ª lo que té tota la gent llogada; 6.ª cría militar.

RATA D'ESCRITORI.

GEROGLIFICH.

VO
+
Ab ON
I
+
A tifus I

NET NEBOT DE M. DE R.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Sa-ma-ri-ta-na.
2. IDEM 2.—Ter-ros.
3. SINONIMIA.—Roda.
4. ENDEVINALLA.—La vida.
5. MUDANSA.—Rata, Gata, Pata, Mata.
6. QUADRAT DE SÍLABAS.—Ra mo na
Mo des ta
Na ta lio
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Marcelino.

ROBERTO STAGNO.—Ópera en 5000 lire, representata nel Governo Civile.

**Roberto
Oreste e Adolpha.
Il Pubblico.**

Ah! Pietà, pietà di me
Ah risolversi non sa
Vediam, vediam signori
Dove, dove canterà.
(Acte 3.º de l' Opera.)

TEATRO
PRINCIPAL
Yerminio 16. Milano
Giovanni Stagno
ESTAGNO
ROBERTO

DIAVOLU